

TÍZ JAVASLAT A JÖVŐÉRT

Mi, magyar kutatók és szakemberek abban látjuk korunk egyik legnagyobb globális problémáját, hogy a világ vezetői a társadalmi-gazdasági tennivalók összességét a klímapolitika alá akarják rendelni. Felelősséget érezve a jövőért, a valódi kihívásokról őszinte tudományos vitákat szeretnénk folytatni, és azoknak széles társadalmi nyilvánosságot biztosítani. E folyamathoz a legjobb lelkiismerettel a következők megfontolását javasoljuk:

1. Tisztázzuk az alapfogalmakat!

A világban a környezet és az energia terén számos elterjedt fogalom eredendően zavaros, vagy össze lett zavarva. Széchenyivel, az MTA alapítójával szólva, kötelességünk lenne „*tiszta fogalmakat terjeszteni, zavartakat pedig salakjaikból lehetőleg kitisztítani...*” Íme, egy példa: a „klímaváltozás” okát az 1995. évi LXXXII. törvényben szereplő ENSZ-definíció eredendően az ember légkörösszetétel-változtató hatására szűkíti.

2. Egy csodálatos Föld az otthonunk

A fogalmak tisztázatlansága még azt is elfeledteti, hogy a Föld nyitott rendszer; gazdagsága hatalmasabb, működése pedig sokkal fantáziadúsabb annál, mint amilyenek beállítják.

3. Civilizációnk alapja az energia

A Föld egyúttal veszélyes hely is, de az ember a rideg természetben otthont, civilizációt teremtett. Mindennek természeti alapja: az energia. A ma hozzáférhető legnagyobb hatékonyságú energiatípusoknak köszönhetően (atom, víz, földgáz, kőolaj, szén) a világon már mindenki kikerülhetne a nyomorból, ha ezt a folyamatot mesterségesen nem gátolnák.

4. Az energiaátállítás lényege

Energiaátállítás mindig is folyamatosan zajlott, és lényege az egyre koncentráltabb energiatípus bevonása volt. A folyamatos átmenet a maga természetes útján ma is folytatódhatna (az atomenergia elterjesztésével, és az emberi kreativitás által kitalált más módokon, talán majd a fúzió révén), de az erőszakos zöldpolitika az energiaátállást természetellenesen rövid idő alatt, és a kíváncsisággal éppen ellentétes irányba téríti el, a „híg” (kis energiasűrűségű) energiatípus felé.

5. Az energia a szuverenitás alapja is

A szuverenitás alapja: megfelelő hazai energiatípusok megléte. Ha a természeti kincseinket a valóság alapján és nem ideológiai alapon ítélnénk meg, akkor kiderülhetne: nem vagyunk szegények. Ami az ún. megújulókat (víz-, nap-, szél-, biomassza-, geotermikus energia) illeti: a vízenergia terén egy teljes, politikamentes újragondolás kínálkozik lehetséges legfontosabb célkitűzésként, hiszen a vízerőművek egyúttal energiatárolók is. Az egyéb megújuló energiák terén a helyi kiegészítő energiatípusként való felhasználás szorgalmazandó. Villamosenergia-hálózatra a szélsőséges szél- és naperőművi energiát csak a vízenergia-tárolók kapacitása mértékéig indokolt rákötetni.

6. A klímapolitika veszélyes tévútra visz

A civilizáció természeti előfeltételeinek (energia, ásványi nyersanyag, víz, talaj, természet) kérdéskörét a nyugati világban, különösen az Európai Unióban ma a klímapolitika uralja. A megújuló-alapú zöldátállítás erőltetése technikailag megvalósíthatatlan, megkísérlése fokozottan természetpusztító, végrehajtása pedig a civilizációt felbomlasztó következményekkel jár. A globális energiaellátás négyötödét adó széntartalmú energiatípusokról „átállni” csak részlegesen, és majd csak az atomerőművek megépítése után észszerű.

7. Súlyos gazdasági-társadalmi következmények

Az EU rohanása a szén-dioxid-mentesítés és az európai klímapolitika felé egyenértékű a jelentős gazdasági hanyatlással, a versenyképesség elvesztésének szinonimája. Felelőtlenül és megalapozatlanul állították fejre az Európai Unió energia- és mezőgazdasági politikáját, keltettek klímaszorongást a fiatalok körében, és forgatták fel fenekestől a normális emberi értékrendet. Az európai zöldpolitika szembe megy a fizikai, a kémiai, a biológiai, a gazdasági és a geopolitikai realitásokkal, sőt az elemi logikával is.

8. Adaptáció és mitigáció

A természet a maga módján ma is rendben működik, nincs ún. klímavészhelyzet. Fel kell hagyni a társadalom globálisan szervezett, pánikkeltő félretájékoztatásával. A globális természeti folyamatokon nem változtathatunk. Csakis azon változtassunk, amin lehet és kell. Mérsékelhető és mérsékelendő például a környezetkárosítás, a pazarlás, megoldható és megoldandó a vízgazdálkodás. A H₂O minden térbeli léptékben mérsékli az időjárási-éghajlati szélsőségeket.

9. A pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezeve

Ideje észrevenni, hogy a divatos mélyzöld szemlélet, amelynek oly sokan behódoltak, soha semmit nem old meg. A mélyzöld politika a probléma része és nem a megoldás. A haszonvezérelt termelési rendszereket kiszolgáló individualista ideológiák hedonista szemlélete a globális fogyasztói társadalomban letérítette a világ túlnyomó többségét alkotó normális fogyasztókat a mértékletesség útjáról, most viszont ugyanez a szemlélet az egyszerű embereket teszi felelőssé azért, hogy engedtek a csábításnak.

10. Vissza a tudományhoz!

A klímapolitika alapfeltevéseit illetően komoly tudományos kételyek merültek fel. Magyarul: a klímapolitika nem csak a kívánatos utat illetően kerget hamis illúziókat, hanem már a hivatkozási alapja is ingatag: a CO₂ a növények tápanyaga, minden földi élet alapja, és a klímapolitika téves modellekből indul ki. A legtöbb kérdés tisztázásához elfogulatlan és tényalapú tudományos kutatások, valamint nyílt tudományos viták szükségesek. Konszenzusos érv és tekintélyelv: a valódi, fejlődésre képes tudományban nincs.

A tudományos élet szereplőinek az ítéletalkotásban meg kell őrizniük a kritikus gondolkodás és a kölcsönös tisztelet képességét.

Készítette: a Professzorok Batthyány Köre energia-munkacsoportja 2024. október 3-án

Az első aláírók:

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja; **Szabó Csaba Attila**, az MTA doktora;

Reményi Károly, az MTA rendes tagja; **Bársony István**, az MTA rendes tagja;

Bérczi István, a földtudomány kandidátusa; **Biró Tamás**, az MTA doktora;

Bollobás Béla, a Cambridge-i Egyetem professzora, az MTA külső tagja;

Csejtei Dezső, az MTA doktora;

Csernai László, a Bergen-i Egyetem professzora, a Norvég Tud. Akad. tagja, az MTA külső tagja;

Dévai György, az MTA doktora; **Gaál Botond**, az MTA doktora; **Kádár György**, az MTA doktora;

Kiss Ádám, az MTA doktora; **Mezey Pál**, az MTA külső tagja;

Szabó József Zsigmond, az MTA doktora

Aki egyetért a dokumentummal, kérjük, hogy írjon erre a címre: laszloszarka54@gmail.com, és jelezze, hogy egyetértését aláíróként is vállalja-e.

További aláírók:

2024. október 3-4.

Laczkovich Miklós, az MTA rendes tagja; **Solymosi László**, az MTA rendes tagja,
Balásházy Imre, az MTA doktora, **Czvikovszky Tibor**, az MTA doktora;
Dávid Gábor, a Stony Brook Egyetem professzora; **Hollósi-Laczkó Iona**, az MTA doktora,
Horváth István, az MTA doktora, **Márki László**, az MTA doktora;
Párkányi László, az MTA doktora, **Viczián István**; az MTA doktora;
Apor Péter dr.; **Bohus Géza dr.** **Egyed Ferenc**; **Gööz Lajos**, kandidátus; **Héjjas István**;
Hujter Mihály kandidátus; **Huszár Lívia dr.**; **Kocsis Ferenc** kandidátus; **Kovács Barnabás**;
Salamon Batur dr., **Simon Gábor**, **Tóth Béla dr.**; **Trájer János**; **Vörös Ákos**

2024. október 5.

Bérczi Alajos, az MTA doktora; **Bogár Csaba**; **Garbai László**, kandidátus;
Kiss János, az MTA doktora; **Lükó István**, kandidátus; **Molnár Tünde**; **Nacsák Tamás**;
Neumann Attila dr.; **Uhrik Tibor dr.**; **Vojuczki Péter**, PhD; **Vályi Nagy László**

2024. október 6.

Székely Csaba, az MTA doktora; **Cser Ferenc**, az MTA doktora; **Gazdag László**, kandidátus;
Ládai Balázs, kandidátus; **Kasó Attila**; **Király József**; **Kovács Kázmér**; **Latrán Béla**;
Molnár Pál újságíró; **Ország János**; **Szabóné Karaba Margit**; **Verbőci József**; **Viczián Miklós**

2024. október 7.

Botos Katalin, az MTA doktora; **Hevesi Attila**, az MTA doktora; **Jablonkay Gábor**,
Korényi Zoltán dr., **Kumánovics György**, **Láng Sándor**; **Livo László**, **Podányi Tibor**,
Szilágyi Zsolt, **Törő György**; **Ujhelyi Géza**

Angol változat/English version:

<https://pbk.info.hu/energia-munkacsoportunk-nyilatkozata/>